

Kutoka kwa Anas bin Malik, ambaye amesema: Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu Rehma na Amani zimshukie.

“Pepo imezungukwa na yanayochukiza.

Moto umezungukwa na matamano”⁽¹⁾.

1 Muslim (2822).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu:

﴿Mnadhani kuwa mtaingia Peponi, bila ya kukujieni kama yaliyowaja wale waliopita kabla yenu? Iliwapata shida na madhara na wakatikiswa hata Mtume na walioamini pamoja naye wakasema: Lini nusura ya Mwenyezi Mungu itakuja? Jueni kuwa nusura ya Mwenyezi Mungu ipo karibu.﴾ [Al-Baqarah: 214].

﴿Je! Mnadhani mtaingia Peponi na hali Mwenyezi Mungu hajawapambanua wale miongoni mwenu walio pigana Jihadi, na hajawapambanua walio subiri 142 Na nyinyi mlikuwa mkitamani mauti kabla hamjakutana nayo. Basi sasa mmekwisha yaona na huku mnayatazama.﴾ [Al-Imran: 142, 143].

﴿Je, mlidhani kuwa mtaachwa tu, bila ya Mwenyezi Mungu kuwapambanua wale walio pigana Jihadi kati yenu, na wala hawakumfanya mwandani wao isipo kuwa Mwenyezi Mungu na Mtume wake na Waumini wenziwe? Na Mwenyezi Mungu anazo khabari za yote mnayo yatenda.﴾ [At-Tawbah: 16].

﴿Je! Wanadhani watu wataachwa kwa kuwa wanasema: Tumeamini. Nao wasijaribiwe? 2 Hakika tuliwajaribu waliokuwa kabla yao, na kwa yakini Mwenyezi Mungu atawatambulisha walio wakweli na atawatambulisha walio waongo.﴾ [Al-A'nkabut: 2-3].

﴿Na wanaofanya juhudi kwa ajili yetu, Sisi tutawaongoa kwenye njia zetu. Na hakika Mwenyezi Mungu yu pamoja na watu wema.﴾ [Al-A'nkabut: 69].

﴿Basi ama yule aliye zidi ujeuri 37 Na akakhiari maisha ya dunia 38 Kwa hakika Jahannamu ndiyo makaazi yake 39 Na ama yule anayegopa kusimamishwa mbele ya Mola wake Mlezi, na akajizuilia nafsi yake na matamano 40 Basi huyo, Pepo itakuwa ndiyo makaazi yake 41.﴾ [Al-Nazi'at: 37-41].

Msimulizi

Ni: Abu Hamza, Anas bin Malik bin Al-Nadr Al-Ansari, alimtumikia Mtume, amani iwe juu yake, ni wa mwisho kufa kati ya masahaba huko Basra.” Mjumbe wa Mwenyezi Mungu alikuja Madina akiwa na umri wa miaka kumi, na alipigania Dini pamoja na Mtume zaidi ya mara moja, Basi akatoka na Mtume wa Mwenyezi Mungu (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) katika vita ya Badr na hali yeye ni kijana akimtumikia Mtume rehema na amani ziwe juu yake. Bali wabobezi wa vita hawakumweka kuwa miongoni mwa watu waliopigana vita hiyo, kwa sababu alihudhuria akiwa mdogo na hakuwa katika umri wa wapiganaji. Basi akashikamana naye, na akamuunga mkono chini ya mti. Alikuwa ni Mtoa fatwa na msomi wa sharia, Alikufa katika mwaka: (93 AH)⁽¹⁾.

Muhtasari

Mtume swallallahu alayhi wa sallam, ameeleza kuwa Mwenyezi Mungu Mtukufu ameweka pembezoni mwa Pepo mambo ambayo mtu anayachukia, kama vile majukumu ya kimaamrishi na mengineyo, na akaweka pembezoni mwa Jahannamu mambo ambayo mtu anayatamani kama vile raha na matamano. Ili mthani uwe mkubwa zaidi.

1 Unaweza kurejea historia yake katika kitabu: “Maarifaat al-Sahaba” cha Abu Nu’aym (4/1846), “Al-istie’ab Fi Maarifat Al’as-habi” cha Ibn Abd al-Bar (4/1770), “Asad al-Ghaba” cha Ibn Al-Atheer (3/357), “Al’iisabat Fi Tamayuz Alswahabati” cha Ibn Hajar Al-Asqalani (4/267).

Ufahamu

1

Ametaja Mtume Rehema na Amani zimshukie kuwa Mwenyezi Mungu Mtukufu ameizungushia Pepo kwa dhiki na tabu zinazomuelemea mtu, kwani mtu haoni njia ya kwenda Peponi isipokuwa kwa dhiki na tabu kiasi fulani, kama vile kutekeleza faradhi zinazoweza kumuelemea mtu, kutokana na ulazima wa kuyatekeleza, na kujiepusha na makatazo yanayoweza kuelemea nafsi kwa kukiuka matamaniao ya nafsi.

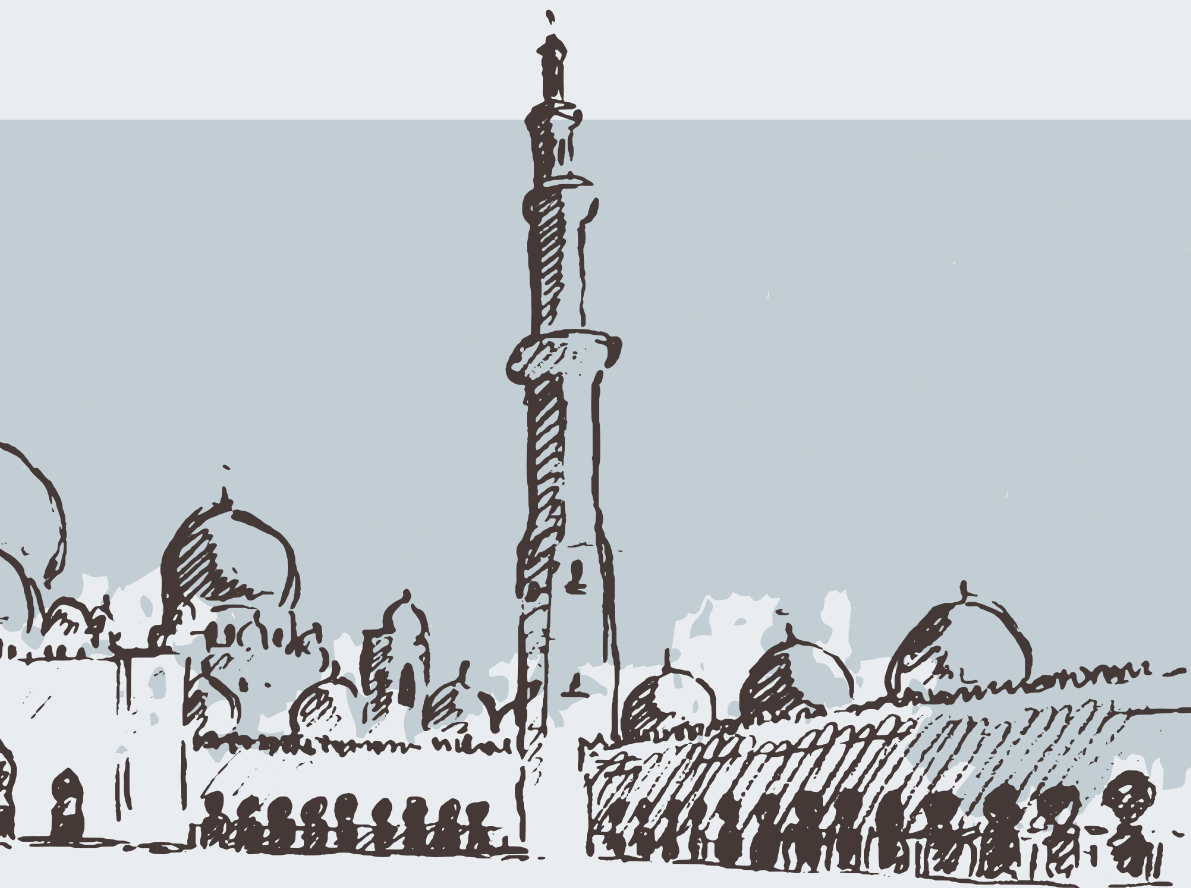
2

Moto umezingirwa na matamaniao anayoyapenda mwanadamu. Mwanadamu haoni njia ya kwenda Motoni isipokuwa kwa baadhi ya matamaniao ambayo mtu anayapenda; Ikiwa ni

matamano ya maoni, matamano ya hasira na kutumia mabavu, au matamano baina ya wanaume na wanawake, au matamano ya pesa na mengineyo, kama si matamano na fitna ya Shetani na kujaribu nafsi kwa matamano hayo, hakuna mtu angetamani kushika njia ya Motoni.

Kinachokusudiwa ni matamano ambayo Mwenyezi Mungu ameyaharamisha kwa viumbe vyake, sio vile alivyowaruhusu kuvifurahia, kama vile chakula na vinywaji vizuri vinavyoruhusiwa, starehe ya mke na kijakazi, kucheza na watoto na familia na kuzungumza nao.

Mafunzo

1

Kumbuka picha hii ambayo Mtume wa Mwenyezi Mungu Swalla Allaahu alayhi wasallam alikupigia ili iwe vyepesi kushika na kupita njia ya kwenda Peponi, na kuepuka njia ya Jahannam. Kila unapokuwa mvivu katika utiifu au kuacha matamano, kumbuka kwamba kuna Pepo nyuma yake, na kila unaporuhusu kutamani matamano yaliyoharamishwa, kumbuka kuwa nyuma yake kuna Moto.

2

Jitambue kuwa pepo ina thamani kubwa, kwani inahitaji kuswali sala hata zikiwa nzito, na kuacha haramu hata ukiipenda. Mwenye akili timamu hujitambua kwa kutumia muda wake kila mara ili kutekeleza sala miongoni mwa Sala, japo katika nyakati za baridi kali au joto, au kuacha raha ya usingizi ili kuswali Alfajiri, au ibada nyinginezo, Mwenyezi Mungu Mtukufu amesema: “Na hakika sala ni jambo zito sana isipokuwa kwa wanyenyekevu” [Al-Baqarah: 45]. Halikadhalika humpa masikini pesa zake anazozipenda, pamoja na kufunga, Hija, kuwaheshimu wazazi, na majukumu mengine ya faradhi, na kuacha udhibiti wa damu na mali za watu, zinaa na vitangulizi vyake, kunywa vilevi na haramu nyinginezo.

Na huingia kwenye kuchukiza: kufanya bidii katika ibada na subira ndani yake, kusubiri juu ya shida zake, kuzuia hasira, msamaha, sadaka, kumtendea wema mkosefu, subira juu ya matamano, na matendo mema yote⁽¹⁾.

3

Atakayefanya subira kwa ajili ya kutekeleza maamrishi ya Mwenyezi Mungu duniani, Mwenyezi Mungu atamlipa siku ya Kiyama kilichobora zaidi, basi Mwenyezi Mungu atamuepushia fitna za Moto, na atampa kile ambacho roho zinatamani Peponi.

4

Mshindi ni yule anayeiua dunia yake kwa ajili ya Akhera yake, na mwenye hasara ni yule anayeiua akhera yake kwa ajili ya dunia yake.

5

Utukufu wa dunia na akhera haupatikani ila kwa shida, kwani neema haipatikani kwa neema, na hadithi inabainisha kuwa Mwanadamu katika maisha ya dunia anahitaji juhudi kubwa, akijituma vilivyo kwa ajili ya Mwenyezi Mungu - Mwenye nguvu na Mtukufu. Yeyote mwenye heshima na utukufu, na akawa mwenye pupa ya hali ya juu, hawezi kuiacha nafsi yake kufanya madhambi, kwani itakuwa ni hiyana, na hakuna atakayeikubali hiyana isipokuwa kwa wale ambao hawana nia njema na nafsi zao⁽²⁾.

6

Ibn al-Qayyim-Mwenyezi Mungu amrehemu- amesema: “lonyeshe nafsi yako yale aliyowaandalia Mwenyezi Mungu vipenzi wake na wanaomtii katika neema ya milele, furaha isiyo na kikomo, na ushindi mkubwa kabisa, na uionyeshe yale ambayo Mwenyezi Mungu amewaandalia watu wavivu, wapotevu na waliofedheheka, nayale aliyowaandalia katika adhabu na majuto ya kudumu. Basi chagua lipi kati ya makundi mawili linalokufaa zaidi, na kila mtu afanye kazi kwa manufaa yake, na kila mtu analielekea lile linalomfaa. Na yaliyo bora kwake, na wala usiyaone matibabu haya ni ya muda mrefu kwa sababu hitajio lake ni muhimu zaidi kuliko mgonjwa anavyomhitajia daktari⁽³⁾.

1 Ufafanuzi wa Al-Nawawi katika sahihi ya Muslim (17/165).

2 Majmuu' Rasa'il Ibn Rajab (1/203).

3 “Zad Almuead Fi Hady Khayr Aleabadi” na Ibn al-Qayyim (4/179, 180).

Ilipozuka cheche za vita siku ya Badr, Mtume (rehma na amani ziwe juu yake) akawahimiza maswahaba zake kupigana, na akasema: “Nendeni kwenye pepo ambayo upana wake ni mbingu na ardhi.” Umair ibn al-Hamam al-Ansari al-Ansari Mwenyezi Mungu awe radhi naye amesema: Ni sawa, ni sawa, basi Mtume wa Mwenyezi Mungu Swalla Allaahu alayhi wasallam akasema: “Ni nini kinachokufanya useme Ni sawa, ni sawa?” Akasema: Hapana, Wallahi, ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu, isipokuwa nataraji kuwa miongoni mwa watu wake. Akasema mtume: “Hakika wewe ni miongoni mwa watu wa peponi.” Basi akatoa tende, na kuanza kula. Kisha akasema: Nikiishi na kuendelea kula tende hizi mpaka kumalizika itakuwa ni muda mrefu. Basi akatupa tende zilizokuwa zimebaki, kisha akapigana na maadui mpaka akauawa. Basi tazama na ujifunze: ni Vipi aliinunua Pepo kwa kupigania dini katika njia ya Mwenyezi Mungu? Na ni kama alivyosema Mwenyezi Mungu mtukufu: “Mmefaradhishiwa kupigana vita, navyo vinachukiza kwenu” [Al-Baqarah: 216]. Alitanguliza Neema ya Pepo ya milele kuliko starehe za maisha ya dunia, ambayo ni ya kupita na ya uwongo.

Amesema mshairi:

Na pepo za milele ni zenye kudumu, na atakaye ingia peponi atadumu na hatakufa. Imetayarishwa kwa yule anayemcha Mwenyezi Mungu na kumwogopa= na akafa juu ya kumpwekesha Mwenyezi Mungu.

Mwingine akasema:

Nafsi ikikukumbusha maisha ya kidunia = usisahau viwanja vya pepo na kudumu kwa milele

Je, huoni dunia na usumbufu wake = taabu na shida kwa wenye kuitafuta kwa wingi wake

Na mtu dhalili kabisa duniani kwa uovu na upofu = ni mwenye kutafuta starehe zake na utukufu.

